

P i e t i s t e n.

Utgifwen

af

P. Waldenström.

Tryckningens femte årgången.

N:r 1

Januari

1886.

Böra troende begagna tobak?

Det har under de senare åren gått en stark nykterhetsrörelse genom det på Kristus troende folket i vårt land. För icke länge sedan var det ganska vanligt, att de troende drucko både vin och öl såväl enskildt som i sammanhållning. Men detta förhållande har högst väsentligt förändrat sig, och santligt stort är nu antalet af dem, som alldeles lagt bort alla alkoholtiga drycker. Säkert har icke heller ware sig det enskilda lifwets eller allsapslifwets trefnad derigenom på något sätt blifwit störd.

Men nykterhetssträfwandet bör gå vidare. Alkoholen är icke det enda skadande giftet. Det gift, som innehålles i tobaken, är också på sitt sätt skadande, om det än icke utöfwar så förstörande verkningar som alkoholen. Och det wore väl, om de troende allmänt lade bort förbrukningen af tobak.

Med rätta plåga nykterhetsvännerna framhålla, huru stora penningsummor, som förstöras genom bruket af de rusgifwande dryckerna, och huru stort wälstånd som skulle kunna skapas i landet genom besparing af dessa summor. Men det samma gäller äfwen tobaken. År 1883 tillverkades wid Sveriges tobakfabriker kardustobak, cigarrer, tuggtobak och snus till ett värde af elfta millioner kronor, eller nära nog samma belopp som wärdet af alla swenska bomullswäfveriers tillverkningar under samma år. Man må häpna, när man tänker på en sådan summa. För att fatta hennes betydelse må ytterligare påpekas, att sammanlagda wärdet af alla swenska tobakfabrikers tillverkningar under samma år icke uppgick till hälften af tobakfabrikernas tillverkningsvärde, ja att tillverkningen af bara snus, som tyckes vara så billigt, uppgick i värde till nära fyra femtedelar af alla tobakfabrikers tillverkningsvärde. Lägges nu till den nämnda summan wärdet af den arbetade tobak (cigarrer, cigarretter m. m.), som under samma år infördes till Sverige, så wäger hon till tolf millioner kronor eller wid af två kronor och sextio öre på hwarje swenskt innebyggare.

Men wi wilja ännu icke stanna i dessa beräkningar. Med stål klagas wer den alltjemt wägrande fattigwårdstungan i vårt land. Huru för-

håller sig nu denna tunga till värdet af den tobak, som swenska folket förbrukar? Jo, sammanräknade beloppet af alla swenska kommuners fattigwårdskostnader uppgår till icke fullt åtta och en half millioner kronor. Med tobakspenningarne skulle alltså vårt land kunna betala hela sin fattigwård och ändå hafwa tre och en half millioner kronor öfver för andra behof. Med dessa öfverblifna tre och en half millioner skulle fyra tusen folkskolelärare kunna aflönas.

Man klagar allmänt öfver dåliga tider, öfver industriens swåra belägenhet, öfver jordbrukets grusliga betryd o. s. w., och man wet icke, hwad man skall hitta på. Nuväl, må swenska folket med samlad kraft slå sig på en, jag hade så när sagt, alldeles ny industrigren, nämligen besparing. Då kan det i bara tobakspenningar göra sig en inkomst af tolf millioner kronor för år. Och det är ingen småsak. Med sådana besparingar skulle snart de allmänna ekonomiska utsigterna börja att ljusna. Men röter och snusar man upp, hwad Gud gifwit till bröd, då blir ju följden helt naturligt den, att bröd kommer att fattas. Eller tänke hwar och en på sig sjelf! Om till dig komme en fattig och begärde hjelp, och du gäfwе honom en krona, och han för dessa penningar köpte cigarrer och snus, hwad skulle du säga, när han nästa gång komme igen och sökte din hjelp? Du skulle helt wißt säga nej. Eller om du åter hjälpte, så skulle du säkert icke göra det utan bestraffningar och hotande warningar. Men om den hjälpte åter misbrukade din hjälpsamhet på samma sätt, så skulle du till sist låta honom swälta. Nuväl, är det då underligt, om vår Herre Gud stundom måste använda samma medel mot hela folk?

Men skall det i detta afseende blifwa något bättre, så frågas: Swem skall wäl göra början och gifwa uppslag till en ändring om icke de troende? Är det icke de, som skola wara werldens ljus och jordens salt? Är det icke de, som framsför andra böra inse och behjerta, att ett rätt användande af de jordiska egodelarna är en af de pligter, som höra till ett heligt lif? I den räkenskap, som stundar, skola wi också göra reda för, huru wi användt dessa egodelar. Och på den dagen skall du nog önska, att du sluppe uppgifwa, det du på tobak förstört en ej obetydlig summa af det, som Gud lemnat dig i händer att förwalta till hans pris.

Den, som strifwer dessa rader, har sjelf varit en stark tobaksförbrukare. Ganska tidigt wäcktes dock mitt samwete öfver detta förhållande, sedan jag blifwit troende. När jag köpte snus och cigarrer, så ropade det inom mig: "Dessa penningar kunde du använda på bättre wis; du kunde för dem köpa gagneliga saker; du kunde gifwa dem till missionen o. s. w." Då hände det, att jag på ett ungefär räknade ut, hwad jag förbrukade för år i tobak, samt beslöt att gifwa motsvarande summa till missionen. Men då hette det åter inom mig: "Om du kan gifwa så mycket till missionen och ändå fortsara med att röka och snusa, så kan du gifwa dubbelt till missionen, om du slutar att röka och snusa". Och det är icke lätt att finna undskyfter, sedan man engång börjat lyfna till sådana röster.

Wi nämde missionen. Antag att i vårt land finnas två hundra tusen menniskor, som af hjertat nitälsta för missionen. Antag nu vidare, att dessa öfwer hufwud förbruka tobak för fem kronor hwar. Somliga förbruka ju intet, men andra förbruka desto mer. Det finnes troende, hwilka röka upp 150 kronor om året och deröfwer. Antag alltså fem kronor på hwar. Det gör en million kronor. Med denna million skulle mellan tre och fyra

hundra missionärer i hednawerlden kunna underhållas. Sveriges missionswänner skulle alltså med sina tobakspenningar kunna underhålla många gånger flere missionärer, än de nu göra. Hvad synes eder derom? Men ändå finnas många troende, som icke alls vilja höra talas om, att det skulle vara orätt och synd att i stället använda dessa penningar på tobak. De skulle förstå, att de gjorde orätt, om de fastade en sedel på fem eller tio kronor i elden. Men att de stoppa dessa penningar i form af tobak uti en pipa och tända eld derpå, sådant anse de alls icke vara någon synd. Ja, troende präster, troende lefmannapredikanter och skollärare, som skulle föregå andra troende med godt exempel af ett rätt bruk af Guds gåfvor, kunna ofta vara de, som genom sitt dåliga exempel stärka de andra i detta slöseri. Och wist är, att många af dem icke anse sig hafwa råd att ärligen gifwa till missionen så mycket, som de utan gensägelse offra på tobak. Men det hindrar dem dock icke att, när det gäller, ifrigt förswara saken, hwarwid de finna de mest ömfliga bewis vara fullt tillfredsställande. Alldeles nyss hörde jag t. ex. en tobaksförbrukare tala om de många arbetare, som nu äro anställda i tobaksfabriker, och som skulle mista sitt dagliga bröd, om folket upphörde att begagna tobak. En sådan må man wäl lätt bringa på stam genom att helt enkelt fråga: "Är det då af omsorg om dessa arbetares bergning, som du röfer?" Det wore märkwärdigt att se, huru många, som skulle hafwa samwete att svara ja på den frågan. För öfrigt skulle man ju också kunna alldeles på samma sätt mot nykterhetswerksamheten anföra, att ofantligt många människor hafwa sitt bröd genom arbete wid brännerier och krogar och andra bränwinsaffärer. Men hwem vill wäl erkänna sådant såsom något bewis? Deftom war år 1883 samtliga tobaksarbetares antal i vårt land ej mer än 3,400, qwinnor och barn dert inberäknade, och dessa skulle wäl kunna underhållas med de tre och en half millioner kronor, som äro öfwer af tobakspengarna, sedan man med dem betalt hela Sveriges fattigwård!

Isynnerhet bedröfligt är det, när troende, som äro skuldsatta, förstöra penningar på tobak. Jag känner troende, som hafwa rätt swårt att betala räntan på sina skulder, och som kunna vara gansta tröga att betala sina räntningar hos stomakaren, sträddaren och kryddframhandlaren, men som icke twela att gång efter annan kasta bort både en och flere kronor i cigarrboden. De weta, att om de nu falla ifrån, så skola de, som hafwa att fordra af dem, nödgas nöja sig med att få endast en del af det, som de hafwa att fordra. Men det hindrar dem dock icke att ärligen röfa upp sina femtio eller hundra kronor och deröfwer, utan att det bekommer deras samwete något. En student begärde en gång låna af mig femtio kronor. Jag började tala med honom om hans lefwerne. Derwid erfor jag, att han war en stark röfware, hwarpå jag swarade: "Då kan Ni ur eder egen tobakspung låna de femtio kronorna". Lefwa på lån med gansta owissa utsigter att någonsin kunna betala men icke förty af de lånta penningarne röfa upp rätt betydliga belopp, kan det vara passande för en på Jesus troende människa, som i stället skulle göra och försaka allt för att icke behöfwa vara någon något skyldig?

Bröder i Herren! Denna sak är werkligen mycket allwarlsam. Och dock hafwa wi ännu betraktat endast en sida deraf, och detta alls icke den sida, som betydmer mest. I nästa häfte skola wi se den från synpunkter, som äro mycket allwarligare. Må Gud hjälpa de fina att lägga bort allt, som kan wara dem till hinder!

B. W.

Pietisten

kostar för år 1886 1 krona 25 öre, postbefordringsavgiften dert inberäknad. Prenumeration kan ske på alla postanstalter äfvensom direkt hos Pietistens Expedition. Prenumerantsamlare, som skaffa tio prenumeranter, erhålla två friexemplar, de som skaffa femton, erhålla tre o. s. w., men de måste då prenumerera direkt hos Expeditionen under adress: Stockholm.

Sänd till Amerika kostar Pietisten för år 1886, lifasom föregående år, 1 krona 25 öre med tillägg af portokostnaden, 35 öre pr exemplar, således 1 krona 60 öre. Swart 6:te exemplar lemnas gratis, dock måste prenumeranten själf betala portot äfwen för friexemplaren.

Från Pietistens Expedition, Stockholm, har utkommit:

Nya Testamentet.

Ny öfversättning med förklarande anmärkningar af P. Waldenström.

Häft. 1—8 à 75 öre per häfte.

"Stycken af lifwets ord",

Betraktelser för hwar dag i året

af

P. Waldenström.

Godtköpsupplaga i fickformat.

Inbunden i wälst band kostar boken 1 krona 25 öre per exemplar. Vid requisition af minst 10 ex. lemnas 20 proc. rabatt.

Ansgarius.

Kalender för år 1886, utgifwen af P. Waldenström,
med bidrag af Henning Wendell, B. C. Rodhe, S. G—g, Fr. L.,
E. W. Bretlind.

Pris: häftad 1 krona 50 öre, inb. 3 kronor.

Stockholm, tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1886.